NALEŻYTOSC POCZTOW/ [illegible] ONA RYCZAŁTEM. WYDANIE [illegible]

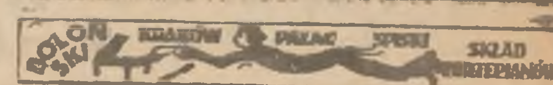
Rok X. Kraków, niedziela 25 września 1927 Nr. 255

NOWY DZIENNIK

Adres redakcji i administracji: Kraków, ul. Orzeszkowej 7.
Numer telefonu 279. — Konto czekowe P. K. O. w Krakowie 400.630.
Nakładem Spółki Wydawniczej „NOWY DZIENNIK".
Wszelkie komunikaty należy nadsyłać wprost do Administracji.
Komunikaty przesłane redakcji nie będą uwzględnione.
Rękopisów redakcja nie zwraca. Za inseraty redakcja nie odpowiada.
Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 12 do 1 w południe

Cena numeru 20 groszy

Prenumerata: w Krakowie i prowincji mies. Zł. 5'00 kwart. Zł. 15'00
w Krakowie z odnoszen. do domu „ „ 5'20 „ „ 15'60
Na prowincji z przesyłką poczt. „ „ 5'60 „ „ 16'80
Zagranicą z przesyłką pocztową „ „ 9'00 „ „ 27'00
Ogłoszenia: Drobne ogłoszenia za słowo Zł. 0'15, wiersz milimetr. 1-szp. Zł. 0'20, nadesłane Zł. 0'60, wiersz milim. 1-szp. w tekście Zł. 0'85, wiersz milim. 1-szp. na 1-ej stronie Zł. [illegible], gratulacje Zł. 10, inseraty zamiejscowe o 50%, zagranicz. o 100% droższe.

W oczekiwaniu pożyczki amerykańskiej

Kraków, 24 września.

Taktyka naszych rządów, operujących jako głównym atutem obietnicą uzyskania dla Polski znacznej pożyczki zagranicznej, wytworzyła w społeczeństwie przekonanie, że pożyczka taka przeobrazi zasadniczo i natychmiastowo sytuację gospodarczą kraju. Odłożenie w lecie b. r. rokowań pożyczkowych wywołało skutkiem tego nastroju wyraźną depresję w życiu gospodarczem, objawiającą się przedewszystkiem podrożeniem kredytu a także pojawiającemi się znowu wątpliwościami co do trwałości kursu złotego. Obecnie znowu zapowiedź tym razem już urzędowa, bliskiej finalizacji sprawy pożyczkowej budzi gdzieniegdzie zbyt daleko sięgające nadzieje na rychłe i znaczne polepszenie sytuacji gospodarczej. Zarówno jednak poprzednia depresja jak i obecny przesadny optymizm nie są uzasadnione i powinny być sprowadzonej do właściwej miary. — W tym celu należy sobie wprzód zadać pytanie: Do czego właściwie potrzebna nam jest obecnie pożyczka i czego po niej możemy się spodziewać?

W kraju, tak ubogim w kapitał jak Polska, potrzeba pożyczki zagranicznej jest oczywiście bezsporna a celów, któreby ona mogła spełnić, jest bardzo wiele. Mimo to jednak nie można o tem myśleć, by pożyczka, choćby nawet większa od tej, jaką mamy uzyskać, miała służyć do przeprowadzenia jakichś wielkich inwestycyj, jak np. do podjęcia wielkiej akcji budowlanej lub do budowy dróg czy kolei. Po trzeba tych inwestycyj jest bowiem sprawdzie niewątpliwa ale istnieje pewien jeszcze ważniejszy i pilniejszy problem, który musi być rozwiązany, zanim przyjdzie czas na te inwestycje. Problemem tym jest stabilizacja złotego.

Niektórzy ekonomiści twierdzą, że gdyby Grabski nie był użył na wiosnę 1925 pożyczki Dillona na inwestycje i życie gospodarcze lecz na powiększenie rezerw walutowych Banku Polskiego, to złoty nie byłby uległ załamaniu w parę miesięcy później. Twierdzeniu temu nie można odmówić racji, choć oczywiście dużo innych błędów Grabskiego przyczyniło się do katastrofy złotego. Rząd obecny, jak to wynika wyraźnie z oświadczenia min. Czechowicza, nie chce popaść znowu w ten sam błąd, lecz zamierza użyć pożyczkę w pierwszej i głównej mierze na zabezpieczenie stabilizacji złotego. Zdawałoby się wprawdzie, że stabilizacja ta i tak już jest dostatecznie zabezpieczona, bo Bank Polski rozporządza obecnie złotem i walutami na 80 miljonów dolarów t. j. w ilości dotychczas u nas niebywałej. Po przeliczeniu na złote według obecnego kursu stanowiłoby to niemal 100 procentowe pokrycie obiegu banknotów, wynoszącego 780 miljonów zł, a więc pokrycie doskonałe. Trzeba jednak pamiętać, że oprócz tych banknotów mamy jeszcze w obiegu około 240 miljonów tzw. biletów zdawkowych (5 złotowych) za które Bank Polski nie odpowiada, bo są to pieniądze wydane przez Skarb Państwa. (Drogą tą, jak wiadomo pierwszy Grabski zaczął „uzupełniać" dochody skarbowe).

Te bilety zdawkowe stanowią groźbę, wiszącą nad ustrojem walutowym, i szczególnie w opinji finansistów zagranicznych uchodzą za przeszkodę do zapewnienia stabilizaji złotego. Rząd obecny już przed rokiem wkroczył na drogę systematycznego wycofywania biletów zdawkowych i zmniejszył istotnie ich obieg o 80 miljonów zł. z dochodów budżetowych. Obecnie wszystkie te bilety mają być całkowicie wycofane a tylko do jakich 140 milj. zastąpione będą monetami srebrnemi, co ze względu na potrzeby obrotu pieniężnego jest uzasadnione i nie daje podstawy do obaw. — Z wpływów pożyczki zamierza też rząd wycofać 6-procentowe bilety skarbowe a nadto objąć (narazie dla siebie) emisję nowych akcyj Banku Polskiego, którego kapitał zakładowy będzie podwyższony do 150 milj. zł. Bank Polski otrzyma też całą walutę pożyczkową tzn. 60 milj. dolarów, przez co jego rezerwa złoto-walutowa wzrośnie do 140 milj. dolarów.

W razie przeprowadzenia tych zamiarów, podstawa złotego będzie istotnie całkowicie pewna a przeprowadzenie stabilizacji ustawowej staje się możliwem bez obawy i ryzyka.

Prawda, że po użyciu w ten sposób pożyczki pozostanie tylko 135 milj. zł. na cele kredytowe dla rolnictwa i przedsiębiorstw państwowych, ale tem niemniej użycie właśnie takie pożyczki jest wskazane. Przykłady zagraniczne dowodzą bowiem, że dopiero po uzyskaniu całkowitej pewności co do stałości waluty zaczynają kapitały wpływać do kraju szerszym strumieniem, jak to się stało w Austrji, Włoszech, na Węgrzech, a zwłaszcza w Niemczech, i jak to przypuszczalnie nastąpi i u nas. Obecna pożyczka ma właśnie być taką „pożyczką kluczową", która zainicjuje dopiero przypływ kapitału na cele inwestycyjne.

Z tak nakreślonego celu obecnej pożyczki wynika, że błędem byłoby spodziewać się po niej jakiegoś niezwykłego ożywienia tempa życia gospodarczego. Poza głównem swem zadaniem — zabezpieczenia złotego — może ona jeszcze tylko przyczynić się do poprawy stosunków kredytowych, ile że Bank Polski powiększy emisję banknotów o 390 milj. zł. Po potrąceniu wycofanych biletów zdawkowych, nie zastąpionych bilonem srebrnym, zwiększy się zatem nasz obieg pieniężny o jakich 250 milj. zł., co oczy-

wiście umożliwi powiększenie kredytów wekslowych. Jednak wzrost ten dokona się stopniowo tylko, celem zapobieżenia zwyżce cen, zatem korzyści bezpośrednie z pożyczki będą dla sfer gospodarczych narazie niewielkie.

Miarkując przesadne nadzieje, złączone ze spodziewanem uzyskaniem pożyczki, nie możemy jednak dość wysoko ocenić rzeczywistych i trwałych jej korzyści. Wszak usunie ona wreszcie definitywnie tę przyczajoną, ale nie zgładzoną jeszcze dotychczas zmorę nowej dewaluacji złotego i stworzy przez to znowu twardą i pewną podstawę, na której życie gospodarcze będzie mogło swobodnie się rozwijać bez obawy wstrząsów walutowych, oczywiście pod warunkiem, że będziemy prowadzić rozsądną politykę budżetową. Nie trzeba podkreślać, jak ogromną i dodatnią rolę odegra w kształtowaniu się naszej sytuacji ekonomicznej przywrócenie zaufania do naszej waluty tak w opinji krajowej, jak i zagranicznej. Znaczenie tego czynnika moralnego odczuliśmy wszak na tyle w latach ubiegłych, że powinniśmy się byli nauczyć cenić go należycie. **Dr. B. Seiden.**

Delegaci konsorcjum amerykańskiego w Warszawie

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 23 9. Sin. Dziś wieczorem przybyła do Warszawy delegacja konsorcjum amerykańskiego, które pertraktuje o zrealizowanie pożyczki amerykańskiej. Szczegóły tej pożyczki podaliśmy już w swoim czasie. Jak się dowiadujemy, delegacja zabawi w Warszawie tydzień i zostanie prawdopodobnie przyjęta przez p. premiera, względnie wicepremiera. Delegacja ta ma w pierwszym rzędzie ustalić **kurs emisyjny, który prawdopodobnie wynosić będzie 94, oraz procent, który będzie wynosił 7 procent.** Pożyczka będzie wynosić 60 miljonów dolarów, oraz 20 miljonów kredytu rezerwowego dla Banku Polskiego.

Natychmiast po zawarciu tej pożyczki, która w pierwszym rzędzie przyniesie ze sobą stabilizację złotego, ma przystąpić cały szereg firm amerykańskich do lokaty kapitału w Polsce w pierwszym rzędzie American-Europeen Utility w sprawie elektryfikacji Polski. Należy stwierdzić, że pożyczka ta zostanie przedłożona Sejmowi, gdyż przedstawiciele konsorcjum uważają, że spopularyzowanie tej pożyczki we Francji, Anglji i Ameryce może nastąpić tylko w tym wypadku, gdy pożyczka ta zostanie uchwaloną przez Sejm.

Marsz. Piłsudski kwestjonuje ważność uchwały Sejmu, uchylającej dekret prasowy

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 23 9. Sin. Marszałek Piłsudski **wystosował odpowiedź do marszałka** Rataja **na jego list w sprawie uchylenia dekretu prasowego. Jak się dowiadujemy,** w odpowiedzi tej podniesione zostały pewne wątpliwości natury prawniczej w sprawie ważności uchwały uchylającej dekret.

Represje wobec N. P. R. prawicy w Warszawie

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 23 9 Sin. Policja warszawska dokonała wczoraj szeregu wystąpień represyjnych wobec N. P. R.

Z polecenia komisarjatu rządu skonfiskowano przedewszystkiem odezwę N. P. R., zawierającą uchwały gł. komitetu wykonawczego tej partji, powzięte na posiedzeniu z 19 bm. Równocześnie z konfiskatą odezwy policja opieczętowała drukarnię „Ars", w której odezwa ta została wydrukowana. Drukarnia należy też do N. P. R.

Trzecią represją było zjawienie się policji w lokalu partji przy ul. Nowy Swiat 49. Tu zamierzano przeprowadzić rewizję, jednak posłowie N. P. R., znajdujący się podówczas w lokalu zażądali przedłożenia prawomocnego nakazu dokonania rewizji.

Przedstawiciel policji okazał nakaz, który brzmiał dosłownie:

Stosownie do przepisów prawa nakazuję dokonanie rewizji w lokalu komitetu głównego N. P. R. przy ul. Nowy Swiat 49. Podpisany przod. X komisarjatu P. P. Dąbrowski".

Wobec tego, że posłowie zakwestjonowali prawomocność nakazu, policja usunęła się z lokalu, pozostawiwszy jednego z posterunkowych u wejścia.

Wkrótce potem zjawili się w lokalu przedstawiciele policji politycznej, którzy opieczętowali wszystkie szafy i biurka. W lokalu zaprowadzono na całą noc regularną wartę policyjną. Dziś o godz. 11 rano stosownie do polecenia komis. rządu posterunek policyjny został usunięty.

PROTEST POSŁÓW N. P. R.

Warszawa, 23 9. Sin. Z klubu sejmowego N. P. R. komunikują, że członkowie stronnictwa Narodowej Partji Robotniczej (Sprawica) pp. Chądzyński, Michalak i Herz udali się dziś do prokuratora Swiątkowskiego z protestem przeciw opieczętowaniu lokalu stronnictwa N. P. R. w Warszawie.

Ożywienie się stosunków handlowych między Austrją a Polską

Wiedeń, 23. 9. PAT. „N. Fr. Presse" stwierdza, że stosunki handlowe między Austrją a Polską w ostatnim czasie wzmogły się. Warunki płatnicze w Polsce zdaniem kół kupieckich, poprawiły się, a wobec pomyślnego położenia gospodarczego Polski, eksport do Polski może się zwiększyć. Rozwój eksportu byłby o wiele większy, gdyby w Polsce zostały złagodzone istniejące dotychczas ograniczenia przywozowe.

Nowe cła od bydła w Austrji

Wiedeń, 23. 9. PAT. Uchwalone przez komisję celną cła od bydła są następujące: bydło rzeźne 15 kor. w złocie (dotychczas 12), bydło użytkowe i rozpłodowe 75 kor. w zł. (50), cielęta 40 kor. w zł. (30). Komisja przystąpiła następnie do dyskusji nad cłami od świń. Przedłożenie proponuje cła od prosiąt 5 kor. w zł. (dawniej 3) od świń 10—40 kg. wagi 12 kor. w zł. (dawniej 8), od świń od 40—110 kg. wagi 27 kr. w zł. (21). Od świń tłustych cło nie będzie podwyższone.

Pożyczka amerykańska dla Prus

(Telegram własny „Nowego Dziennika")

Berlin, 23 9. (T) Rząd pruski zawarł umowę z konsorcjum amerykańskiem w sprawie pożyczki w wysokości 30 miljonów dolarów. — Oprocentowanie pożyczki wynosi 6 procent, kurs emisyjny wynosić będzie najprawdopodobniej 96 i pół.

Nota jugosłowiańska do Bułgarji

Białogród 23. 9. PAT. Nota rządu jugosłowiańskiego do rządu bułgarskiego w związku z działalnością band na terenie macedońskim, szczególnie w związku z zamachem na pociąg pospieszny, zwraca uwagę rządu bułgarskiego na zbrodniczą działalność band, które składają się wyłącznie z poddanych bułgarskich. Rząd jugosłowiański spodziewa się jednak, że Bułgarja będzie mogła wypełnić żądania Jugosławji drogą porozumienia, ponieważ tylko w ten sposób można będzie uniknąć zakłócenia zbliżenia obu narodów.

Epidemja tężca wśród dzieci w Berlinie

Zamknięcie wszystkich szkół

Berlin. 23. 9. PAT. Ilość wypadków tężca u dzieci w dniu dzisiejszym wynosi 95. Ilość wypadków śmiertelnych wynosi 16. Wszystkie szkoły, jak również ogródki dziecinne i ogniska zostały zamknięte.

Ohydny dowcip

Paryż. 23. 9. PAT. „Petit Parisien" donosi, że rzekomy list Nungesesra i Coli'ego znaleziony w butelce wyrzuconej na plaży holenderskiej uważać należy za niesmaczny dowcip. Pani Nungesser oświadczyła, iż list ten nie był pisany ręką jej syna.

Wypadek samochodowy Bethlena

Paryż. 23. 9. PAT. „Le Journal" donosi z Budapesztu, iż samochód wiozący hr. Bethlena po najechaniu na jakiegoś młodzieńca, zaatakowany został przez chłopów, których rozpędziła dopiero przybyła na miejsce wypadku żandarmerja. Podczas wypadku hr. Bethlen stracił ze wzruszenia przytomność.

Między dyplomatami

Madryt. 23. 9. PAT. Według doniesień z Garucha (?) na skutek zatargu osobistego wicekonsul angielski Harrison zranił ciężko wystrzałem rewolwerowym wicekonsula greckiego — Lango. Harrison został aresztowany.

Nareszcie zniknie niewolnictwo w Sierra Leone

Londyn. 23. 9. PAT. Projekt ustawy w sprawie uwolnienia niewolników z Sierra Leone, został przyjęty przez radę ustawodawczą jednomyślnie i wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 1928 r.

Sierra Leone jest państwem murzyńskiem, liczącem 1.560.000 ludności. Znajduje się na zachodniem wybrzeżu Afryki i częściowo należy do brytyjskiej kolonji koronnej, częściowo zaś do brytyjskiego terytorjum ochronnego.

Nowa fala rozruchów przeciwko cudzoziemcom w Chinach

Londyn. 23. 9. (L) Wedle wiadomości nadeszłych tutaj z Chin, w Hankou wybuchły rozruchy, skierowane przeciwko cudzoziemcom, zwłaszcza przeciwko Japończykom i Anglikom. Policja chińska dała do tłumów ognia, przyczem kilku Chińczyków zostało zabitych. Władze francuskie wydały rozkaz natychmiastowego budowania barykad wokół koncesji. Obecnie wzburzenie nieco przycichło, patrole wojskowe i policyjne rozpędzają gromadzące się tłumy.

Przed przyjazdem Ady Fischman

Praca kobiet żydowskich dla Palestyny

Sprawozdania z działalności WIZO (Women Jewish Zionist Organisation — Światowa Org. Kobiet Sjonistek), na tegorocznej konferencji w Bazylei i ogromna ilość problemów, która się w dyskusji wyłoniła, wykazały w całej pełni żywotność tej organizacjic i wydajność jej w pracy dla Palestyny. Faktem jest, że WIZO potrafiło skupić około siebie cały szereg na europejską miarę wybitnych lub wpływowych kobiet, niezmordowanych w zdobywaniu kapitału dla Palestyny i rozumiejących, jak zużytkować zebraną kwotę z największym pożytkiem dla kraju Rzecz dziwna, grupa kobiet żyjąca zdala od Erec, wyrosła na gruncie na wskróś burżuazyjnym, zorjentowała się z całą bystrością w głównych bolączkach kraju i obrała sobie kierunek pracy, który najistotniej i najbardziej rzeczowo zmierza do wzmocnienia i uzdrowienia, a tem samem do rozwoju ruchu odrodzeniowego. Użyłam umyślnie tego słowa, bo w przeciwstawieniu do instytucyj innych organizacyj kobiet, które noszą raczej charakter charytatywny (bardzo ważny w Palestynie), mają instytucje WIZA szczególne znaczenie dla kwestji przekształcenia się warstw społecznych i uproduktywnienia Żydów, kwestji pierwszorzędnej tak w Erec jak i poza jej granicami, a przez obrońców czwartej aliji, jak Anittę Müller- Cohen, niedość docenianych.

Ani rozumne obranie zakresu swej działalności, ani ogromna owocność pracy WIZA nie jest przypadkiem. Przyczyna leży w tem, że centrala londyńska zdołała wejść w kontakt z wybitnemi społecznicami w Erec, jak Adą Fischmann, Anitą Cohen, Hanną Meisel- Schochat i innemi, oceniła ich możliwości działania i wartość współpracy z niemi i, opierając się na ich doświadczeniu i entuzja... założyła cały szereg poważnych instytucyj, zostawiając swym zaufanym kierowniczkom pełną swobodę w prowadzeniu samego przedsięwzięcia. Jeśli w swej działalności w Erec ma WIZO za sobą już duży zasób pracy i znaczną liczbę konkretnych wyników, to możliwości swoich zadań w golusie jeszcze w przeważnym stopniu nie wyzyskało. Cóż z tego, że ilość członków z dnia na dzień wzrasta na zachodzie w Czechach i Rumunji (Polska niestety pozostaje w tyle); wszędzie widać brak zrozumienia najprymitywniejszych kwestyj i potrzeb Palestyny, a co za tem idzie mniejszą lub większą obcość a nawet obojętność. Brak nam kontaktu z Palestyną. Brak nam propagandy i prasy skupiającej w sobie wszystkie sprawy społeczno- narodowe nas obchodzące, prasy, któraby nas zaznajamiała ze wszystkiemi przejawami życia palestyńskiego, słowem ...zety dla kobiet żydowskich w golusie o charakterze informującym i wychowawczym. Zrozumiały to po części kobiety w Palestynie i wydały z ramienia Histadrut Naszim Iwriot czasopismo „Ha- Isza". Ale język hebrajski, dostępny tylko nielicznej grupie kobiet i o tej, której już uświadamiać nie potrzeba, przyczynił się do tego, że „Ha- Isza" swego zadania nie spełnia. Również i propaganda jest słaba i najczęściej zupełnie pomija kobietę i jej sprawy. Skutek jest taki, że większość naszych kobiet objawia nie tylko brak zrozumienia skomplikowanych stosunków palestyńskich, dając posłuch lichym plotkom o Palestynie, lub też dostarczając zupełnie nieprzygotowanego materjału emigracyjnego, ale nawet nie ma pojęcia o kwestjach dostępniejszych, o samej działalności WIZA i co właściwie tworzy organizacja ta w Palestynie Nieznajomość stanu rzeczy dochodzi do tego, że nie zna się nawet samych przywódczyń, których przecież nie ma tak wiele, i na które każda z nas mogłaby być dumna.

Jedna z pośród nich przybędzie wkrótce do Polski. Mało kto wie w Polsce, że Ada Fischman stworzyła 5 osiedli gospodarczych dla pracy na roli tz. „Meszek Poalot", że ona to właśnie stworzyła nową formę grup (Chawurot) mieszkających koło miast i utrzymujących się tylko częściowo z pracy na roli a dożywiających się dochodami z pracy miejskiej. W ten sposób umożliwiła Ada Fischman rozszerzenie zakresu pracy kobiet i zdołała stworzyć tak kwalifikowane pracownice, że dziś cieszą się one dużem zaufaniem, pracują przy budowie, zwłaszcza przy wykładaniu posadzek, zakładają ogrody, pracują w szklarstwie i dostają pracę na akord na odpowiedzialność całej grupy Grup takich zdołała Ada Fischman założyć 12 (razem 450 dziewcząt)

Dzieło Ady Fischman stanowi poważny przełom w praktycznej pracy wychowawczej dziewcząt w Palestynie i zdobyło sobie uznanie nawet wśród takich sfer, którym kwestje narodowościowe są obce. Fischmanówna bowiem starannie unika systemu szkolnego i chce wychować samodzielnego, nawskroś człowieka, kobietę zdrową, wykwalifikowaną pracownicę, która nie będzie „czarnym robotnikiem", lecz dostanie udział w pracy i kierownictwie. To jest program Ady Fischman i wierzy ona, że dopiero taka kobieta będzie zdolna w równym stopniu z mężczyzną pracować nad odbudową kraju.

Wszystko to stworzyła ta niezwykle dzielna kobieta zaledwie w ciągu dwóch lat. Nic więc dziwnego, że zdobyła sobie pełne zaufanie WIZA tak, że na ostatniej konferencji uchwalono na rzecz jej instytucyj na najbliższe dwa lata budżet w wysokości 35,000 dolarów.

Dr. Saba Lindenbaum.

Bank Polski otrzyma amerykańskiego dyrektora?

(Telegram własny „Nowego Dziennika")

Nowy Jork, 23 9. (D) Prasa tutejsza podaje, że na stanowisko amerykańskiego dyrektora Banku Polskiego upatrzony jest p. Harding, dyrektor Federal Reserve Bank uw Bostonie Jako ewentualny kandydat wchodzi też w rachubę Jeremias Smith, b. komisarz finansowy Ligi Narodów na Węgrzech.

Podając powyższą wiadomość, pisma nowojorskie zaznaczają, iż konsorcjum amerykańskie, które udziela Polsce pożyczki, postawiło jako warunek ustanowienie amerykańskiego finansisty na stanowisko dyrektora Banku Polskiego.

Brutalne wydalenie „obcokrajowców" na Węgrzech

Budapeszt, 23. 9. ŻAT. Jak się dowiadujemy, ministerstwo spraw wewnętrznych, odkomenderowało 250 policjantów do północno-wschodniego obszaru Węgier, celem wydalania tam na wielką skalę „obcokrajowców". Wydane zostały instrukcje, aby wszyscy, którzy nie potrafią udowodnić swego węgierskiego obywatelstwa zostali wysłani natychmiast z Węgier. Akcja ta zagraża bezpośrednio wielu setkom rodzin żydowskich na Węgrzech. Ministerstwo w swym komunikacie stwierdza, że akcja ta ma wyłącznie charakter administracyjny i nie jest spowodowana jakąkolwiek tendencją antyżydowską.

Mimoto wiedeński oddział ŻAT-nej donosi z dobre poinformowanych kół budapeszteńskich, że wznowienie akcji przeciwko tzw. obcokrajowcom ma wybitnie polityczne podłoże.

Lewin odleciał na „Columbii" do Nowego Jorku

(Telegram własny „Nowego Dziennika")

Londyn, 23 9. (L) Dziś o godz. 8.07 rano lotnik Lewin wraz z kapitanem Hinckliffem wyruszyli na samolocie „Columbia" w stronę Nowego Jorku.

Wyrok uwalniający w procesie o demonstracje antytureckie

Konstantynopol. 23. 9. ŻAT. Z wielkiem napięciem oczekiwano tu wyroku przeciwko Żydom oskarżonym o demonstracje antytureckie w związku z pogrzebem kobiety żydowskiej Elzy Niego, zamordowanej przez Osmana Reya. Sąd okręgowy w Konstantynopolu wszystkich 8 oskarżonych, uczestników pogrzebu uniewinnił. Natomiast pewien żołnierz żydowski został w związku z tym wypadkiem skazany na 5 tygodni więzienia.

O zjednoczenie org. ogólnych sjonistów w Polsce

W „Hajncie" zamieszcza poseł M. Frostig dłuższy artykuł, p. n. „Zaprzestańmy grzebać sjonizm w Polsce!" Autor daje przegląd obecnego położenia ruchu sjonistycznego w poszczególnych dzielnicach Polski, zauważając, że organizacja sjonistyczna przedstawia obecnie obraz ruiny. Wyraża się to niemal w każdej dziedzinie pracy sjonistycznej. Dzięki spadkowi liczby szeklowców, dochodów na Keren Kajemeth, staje się wpływ sjonistów polskich w organizacji światowej i w pracy palestyńskiej nieznaczny i nikt w sjonizmie nie liczy się z postulatami i żądaniami tych sjonistów.

Za przyczynę tego stanu rzeczy upatruje poseł Frostig osobiste konflikty, za bardzo rozrosłe ambicje i lekkomyślność w ocenianiu najważniejszych problemów sjonistycznych. W b. Kongresówce jeszcze ciągle „walczy się" o kwestje, które już dawno zeszły z porządku dziennego i przestały być aktualnemi. „Al Hamiszmar" i „Ejt Liwnot" „walczą" o Jewish Agency mimo, że kongres już autorytatywnie rozstrzygnął tę sprawę, „walczą" o czwartą aliję, jakkolwiek w tej chwili emigracja do Palestyny jest wogóle uniemożliwiona, „walczy się" o język hebrajski, a tymczasem wzrasta i rozwija się nic dla rozwoju własnej organizacji. We Wilnie istnieje odrębna organizacja, prawie bezczynna. Ongiś silna w tej dzielnicy organizacja, nie wysłała obecnie ani jednego delegata na kongres sjonistyczny. We wschodniej Małopolsce panuje niezadowolenie wśród sjonistów, obojętność wobec najważniejszych zagadnień i walka osób zamiast walki idei. Pozatem sjoniści małopolscy poświęcają wszystkie swe siły polityce krajowej, nie zajmując się pracą palestyńską.

Zdaniem posła Frostiga, takie same stosunki panują w Małopolsce zachodniej. Jest to zdanie, które trudno byłoby posłowi Frostigowi poprzeć dowodami. Niewątpliwie i organizacja sjonistyczna w naszej dzielnicy posiada wiele wad i braków, ale nie można porównać pracy organizacji sjonistycznej w zachodniej Małopolsce i Śląsku z pracą organizacyjną we wschodniej Małopolsce, nie mówiąc już o b. Kongresówce i Wileńszczyźnie. Wystarczy zaglądnąć do sprawozdania komisji szeklowej, centrali Keren Hajesod, Keren Kajemeth, a także departamentu organizacyjnego.

Nie zmniejsza to atoli w niczem słuszności żądania posła M. Frostiga, by doprowadzić wreszcie do zjednoczenia wszystkich organizacji dzielnicowych w jedną całość. Poseł Frostig wskazuje, że niema w Polsce żadnej politycznej partji, któraby nie obejmowała wszystkich dzielnic. Stronnictwa polskie i mniejszości narodowe reprezentują nietylko poszczególne dzielnice, lecz organizacje z całego państwa. Dotyczy to również partyj żydowskich, jak np. „Agudy". „Bundu" i „Poale-Sjonu". A właśnie sjoniści, głosiciele hasła żydowskiej solidarności, są rozproszkowani i rozdarci.

W konkluzji żąda poseł Frostig zjednoczenia wszystkich organizacyj dzielnicowych w jedną organizację centralną dla podołania ciężkim zadaniom, które sjonizm obecnie czekają. „Już dość wzajemnych walk, wszak wszyscy chcemy urzeczywistnienia sjonizmu, a więc dlaczego mamy grzebać sjonizm w Polsce wskutek wiecznych konfliktów i osobistych antypatyj. Uczyńmy pokój w sjonizmie polskim. Nie pozwólmy upaść ruchowi sjonistycznemu w kraju o trzech miljonach Żydów, o wielkiej tradycji sjonistycznej i o narodowo-żydowskiem życiu mas ludowych!"

Artykuł posła Frostiga jest jedną z wielu prób podejmowanych w kierunku zjednoczenia organizacji sjonistycznej w Polsce. Próby te, jak dotąd, nie wydały niestety pozytywnego rezultatu.

—

Na horyzoncie politycznym

Senzacyjne pogłoski o interwencji niemieckiej w Moskwie na rzecz Rumunji

Korespondent „Daily Telegraph" dowiaduje się, jakoby rząd niemiecki dał rządowi rumuńskiemu do zrozumienia, iż gotów jest poczynić w Moskwie pewne kroki, by rząd sowiecki zrezygnował ze swych pretensyj do Bessarabji. Warunkiem poczynienia tych kroków miałoby być oddanie przez rząd rumuński rozbudowy sieci kolejowej w Rumunji firmom niemieckim, przyczem rozbudowę tę finansowałyby banki niemieckie.

Korespondent „Daily Telegraph" oświadcza jednak, jakoby podobne kroki poczynić chciał w swoim czasie już rząd włoski, który wszak że poniósł w tym kierunku fiasko. Fiasko takie groziłoby zdaniem korespondenta „Daily Telegraph" również i interwencji niemieckiej.

Rozumie się niemal samo przez się, iż oficjalne sfery niemieckie zaprzeczają pogłoskom o domniemanej interwencji w Moskwie na rzecz Rumunji.

Możliwość francusko-amerykańskiej wojny celnej?

Rozczarowanie w Quai d'Orsay z powodu odpowiedzi Stanów Zjednoczonych

Onegdaj wręczona w Quai d'Orsay odpowiedź rządu Stanów Zjednoczonych na propozycje francuskie w sprawie zawarcia francusko amerykańskiego traktatu handlowego, wywołała w stolicy francuskiej rozczarowanie. I tak skarży się zwłaszcza paryski „Journal", że Francji grożą obecnie bezpośrednie represje gospodarcze ze strony Ameryki. Odpowiedź Stanów Zjednoczonych żąda podobno nadal przywilejów gospodarczych Ameryki we Francji, bez żadnych jednak koncesyj Ameryki na rzecz Paryża. Odpowiedź amerykańska zwraca podobno uwagę na swoistość celnego ustawodawstwa amerykańskiego, które jakoby uniemożliwiało koncesje na rzecz jakiegoś państwa.

Nota amerykańska pojmowana jest w Paryżu, jako niedwuznaczna groźba wojny celnej z Francją. Statystyka wykazuje, że Francja importowała ze Stanów Zjednoczonych w roku 1926 towarów za 7,8 miljardów franków, eksportowała zaś za 3,9 miljarda. Francja sprowadza ze Stanów Zjednoczonych przedewszystkiem surowce (głównie bawełnę surową, oleje itp.), wywozi zaś do Ameryki przedewszystkiem produkty luksusowe (tkaniny, jedwabie, perfumerję, artykuły mody i bieliznę).

Jakkolwiek ukształtować miałyby się dalsze stosunki handlowe między Francją a Ameryką, to jednak jest pewnem, że mimo retorycznych wyrazów przyjaźni na bankietach ku czci Legjonu amerykańskiego, handlowe stosunki francusko-amerykańskie psują się obecnie tak dalece, iż rząd francuski wstrzyma się narazie z ogłoszeniem dekretu, zmniejszającego taryfę celną wobec Ameryki o 50 procent. Pesymiści przepowiadają nawet możliwości francusko-amerykańskiej wojny celnej.

Doroczny zjazd angielskiej partii konserwatywnej

Sprawa reformy Iby lordów.

W dniach 6 i 7 października br. obradować będzie w Cardiff doroczny zjazd konserwatystów angielskich. Do obrad zjazdu konserwatystów przywiązują tym razem w Londynie szczególną wagę. Na obecnym zjeździe rozstrzygnąć się ma bowiem stanowisko angielskiej partji konserwatywnej wobec doniosłych, przez rząd wielkobrytyjski zamierzonych zmian ustawodawczych.

Przedewszystkiem więc zajmie się tegoroczny zjazd konserwatystów angielskich postawionymi w swoim czasie przez lorda Cave'a wnioskami w sprawie reformy Izby wyższej. Na ten temat zapowiada się też dość ożywiona dyskusja, gdyż jednak część angielskiej partji konserwatywnej nie chce nawet słyszeć o żadnych zmianach, któreby wzmocniły znaczenie angielskiej Izby gmin, oddając w jej ręce przedewszystkiem sprawę ustawodawstwa finansowego. Inna natomiast część angielskiej partji konserwatywnej jest przeciwnie za reformą, podjętą jednakże jeszcze przez rząd Baldwina, by w ten sposób przeciwdziałać ewentualnej kontrakcji lewicy.

Dalsze punkty programu tegorocznego zjazdu konserwatystów angielskich, przewidują podobno około 80 punktów, w tem m. in. i sprawę równouprawnienia kobiet angielskich na najbliższą przyszłość.

W zjeździe konserwatystów angielskich w Cardiff wziąć ma udział około 2500 delegatów.

Możliwość koalicji partji rządowej w Irlandji z partją robotniczą

Duże zwycięstwo wyborcze partji de Valera.

Niedawne wybory w Irlandji nie przyniosły spodziewanego wyjaśnienia sytuacji w Dublinie. Zwycięstwo w wyborach odniósł wprawdzie Cosgrave, jednakże zwycięstwo jego nazwać możnaby pyrrhusowem, gdyż wpłynęło na nie jedynie sześć głosów większości. 79-ciu głosom partyj rządowych (z których stronnictwo Cosgrave'a uzyskało 61 głosów, niezależni 12, partje chłopskie 6), przeciwstawia opozycja irlandzka 73 głosy. Z opozycji otrzymali republikanie z pod znaku de Valera 57 głosów, partja robotnicza 13, iryjska liga narodowa 2, komuniści 1.

Istnieje więc obecnie w Irlandji większość rządowa, ale tylko bardzo nieznaczna. O koalicji rządowej Cosgrave — de Valera nie może być mowy o tyle, że republikanie iryjscy wystawili w czasie wyborów, jako jedno z naczelnych haseł wysokie cła, mające chronić produkcję młodego przemysłu irlandzkiego. Natomiast mówią w Dublinie o możliwości koalicji rządowej między Cosgrave'm a iryjską partją robotniczą, która nie związała się dotąd niczem wobec partji de Valery.

O ile idzie o wyniki wyborów irlandzkich, to zauważyć należy olbrzymie blisko 50 procent wynoszące straty małych partyj irlandzkich, a to na rzecz Cosgrave'a i de Valery, który odniósł w obecnych wyborach duże zwycięstwo. Zwycięstwo to tłumaczyć można sobie popularnością buntowniczo usposobionego przywódcy u Irlandczyków, zręczną jego propagandą wyborczą, oraz głoszeniem hasła wysokich ceł ochronnych.

Wybory gminne w Austrji Dolnej

W ubiegłą niedzielę odbyły się w całym szeregu gmin w Austrji Dolnej wybory do samorządów gminnych. W kołach politycznych wyborom tym przypisywano doniosłe znaczenie, gdyż miały one wykazać, czy głośne wypadki lipcowe w Wiedniu spowodowały zmianę w nastrojach wśród ludności. Otóż stwierdzić należy, że wybory niedzielne zmian takich nie wykazały, naogół bowiem zarówno blok mieszczański, jak i socjal-demokraci utrzymali swój dotychczasowy stan posiadania w samorządach gminnych. Bardzo jest możliwe, iż w wyniku wyborów niedzielnych prawica austrjacka porzuci lansowany przez pewne koła polityczne projekt rozwiązania sejmu i rozpisania nowych wyborów, gdyż okazuje się, że wszystkie nadzieje co do zmniejszenia się popularności socjal-demokratów wśród wyborców na skutek rewolty wiedeńskiej nie ziściły się.

—

PRZEGLĄD GOSPODARCZY

Projekt rozporządzenia o buchalterach przysięgłych

Min Przemysłu i Handlu rozesłało organizacjom gospodarczym do zaopinjowania opracowany przez siebie projekt rozp. o buchalterach przysięgłych, który to projekt wywołał już na łamach prasy ożywioną dyskusję:

Zasadnicze przepisy tego projektu są następujące.

1) Tytuł księgowego przysięgłego mogą uzyskać osoby, zajmujące się zawodowo prowadzeniem lub sprawdzaniem rachunkowości w przedsiębiorstwach prywatnych i publicznych oraz wyrażaniem opinji o charakterze zamierzonych lub prowadzonych operacji w tychże przedsiębiorstwach.

2) Księgowym przysięgłym może zostać każda osoba, która jest pod względem moralnym nieposzlakowana i która posiada obywatelstwo polskie, pięcioletnią praktykę pod kierownictwem księgowego przysięgłego w charakterze asystenta i złożyła egzamin wedle programu przewidzianego przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu, wydać się mającego w rozporządzeniu wykonawczem.

3) Asystentem księgowego przysięgłego może zostać każda osoba, posiadająca prócz obywatelstwa polskiego, ukończoną krajową wyższą szkołę handlową, wydział ekonomiczny lub prawny krajowej wyższej uczelni, która odbyła trzyletnią praktykę buchalteryjną w przedsiębiorstwie, prowadzącem prawidłowe księgi handlowe, oraz która złożyła egzamin przepisany dla asystentów, wedle programu wydać się mającego przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu i Ministerstwo Skarbu.

4) Obliczenia i bilanse podpisane przez księgowego przysięgłego i opatrzone jego pieczęcią, posiadają domniemanie wiarygodności. Księgowy przysięgły odpowiada za sprawy powstałe na skutek nieprawdziwych zaświadczeń i ujawnienia tajemnicy handlowej.

5) Księgowym przysięgłym nie wolno otwierać biur filjalnych, których zadaniem byłoby przyjmowanie i wykonywanie zleceń.

6) Dla księgowych przysięgłych ma być utworzona Izba Księgowych Przysięgłych w Warszawie.

7) Aż do utworzenia Izb wszelkie sprawy, dotyczące księgowych przysięgłych lub asystentów księgowych, regulowane będą zarządzeniami wydawanemi przez Ministerstwo Skarbu i Przemysłu i Handlu.

8) Do dnia 1. stycznia 1933 r. tytuł księgowego przysięgłego mogą także uzyskać osoby, na skutek zarządzenia Ministra Skarbu i Ministra Przemysłu i Handlu, które nie odpowiadają warunkom pięcioletniej praktyki pod kierownictwem przysięgłego księgowego w charakterze asystenta i nie złożyły egzaminu według programu, wydać się mającego przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu i Skarbu.

Trudno dopatrzyć się jakichkolwiek korzyści w tym projekcie, tak jak on jest obecnie sformułowany. — Z jednej strony bowiem projekt żąda niezwykle wysokich wymogów dla uzyskania tytułu buchaltera przysięgłego, a mianowicie ukończenia wyższej szkoły, dwóch egzaminów i długoletniej praktyki, a z drugiej strony prawie nic w zamian osobom o tak wysokich kwalifikacjach nie daje, bo przyznaje obliczeniom i bilansom ich zaledwie tylko domniemanie wiarygodności.

Jeżeli chodzi o naszą dzielnicę, to i tak wedle obowiązującego u nas (jak również w b. dzielnicy pruskiej) kodeksu handlowego stanowią porządnie prowadzone księgi handlowe wiarogodny dowód, zatem nowe rozporządzenie niczegoby pod tym względem nie zmieniło

Nie ulega wątpliwości, że wyłączną pobudką opracowania tego projektu były względy fiskalne, a mianowicie ułatwienie urzędom podatkowym kontroli nad księgami prywatnych przedsiębiorstw. Pomimo to projekt nie przyznaje bilansom wzgl. księgom buchalterów przysięgłych mocy dowodu wiążącego władze skarbowe, choć przy tak wysokich wymaganiach stawianych buchalterom przysięgłym mógłby projekt prawo takie im przyznać. (Zaznaczyć należy, że w Rumunji wprowadzone jest od roku 1921 badanie ksiąg handlowych dla celów fiskalnych przez buchalterów.

W obecnym swym wyglądzie projekt nasz jest zatem zupełnie bezcelowym i trudno się dopatrzyć potrzeby wprowadzenia go w życie.

Porozumienie nowojorskich banków emisyjnych

Z Nowego Jorku donoszą, o zawarciu tzw. „Gentlemen- Agreement" pomiędzy bankami emitującemi pożyczki w Nowym Jorku Emisje te mianowicie po osiągnięciu rekordowej wysokości w maju br. następnie znacznie się zmniejszyły. Spadek ten tłómaczy się głównie powściągliwością banków emisyjnych przy zawieraniu nowych pożyczek. Celem uniknięcia podobnych zakłóceń rynku obligacyj szereg wielkich banków emisyjnych zawarł umowę, w myśl której banki te będą sobie nawzajem w większej niż dotychczas mierze udzielać wiadomości o zamierzonych emisjach. W ten sposób pragną one zapobiedz przeładowaniu rynku nowemi emisjami.

Umowie tej przypisać należy tem większe znaczenie, że na rynku nowojorskim wyłożone będą w najbliższych tygodniach do subskrypcji różne większe pożyczki krajowe i zagraniczne, których emisja była dotychczas odkładaną

Wiadomość ta posiada dla nas szczególnie doniosłą wagę ze względu na nasze pertraktacje pożyczkowe

UGODA FIRMY WIEDEŃSKIEJ JAKÓB NEURATH. Przed niedawnym czasem wywołało wielką senzację bankructwo znanej metalowej firmy wiedeńskiej Jakóba Neuratha. Obecnie są w toku pertraktacje ugodowe, a mianowicie firma ofiaruje swoim wierzycielom 35 proc. pod gwarancją niemieckich krewnych właściciela firmy. Część wierzycieli zgodziła się na tę propozycję a tylko wierzyciele angielscy zastrzegli sobie tydzień do namysłu.

Passywa firmy wynoszą ponad 26 miljonów szylingów

12-MILJONOWA UPADŁOŚĆ W RUMUNJI. Z Satu Mare donoszą, że jedna z największych rumuńskich firm handlowych, posiadająca swą centralę w Satu Mare, wstrzymała wypłaty Pasywa wynoszą 12.000.000 lei.

SYNDYKAT LEŚNY W ROSJI. Z inicjatywy komisarjatu handlu powstanie w Rosji w niedalekiej przyszłości syndykat leśny, który załatwiać będzie wszelkie tranzakcje w zakresie przemysłu leśnego z wyjątkiem eksportu drzewa. Plan utworzenia syndykatu tego ma być według dotychczasowych dyspozycyj zrealizowany na początku przyszłego roku gospodarczego.

Przygody angielskiej aktorki-posłanki

Miss Mabel Russell—Philipson.

Miss Mabel Russel, artystka londyńskiego „Musical Plays" jest w Anglji bardzo popularną aktorką, choćby dlatego, iż jest również — członkinią izby gmin A zatem: aktorka pod nazwiskiem Russel i „polityk" partji konserwatywnej pod nazwiskiem swego męża Philipson. Cóż więc dziwnego, że każdy jej krok i wszystkie jej zatargi „teatralne", budzą w Londynie szczególną sensację.

W czasie feryj parlamentarych grywa sobie posłanka partji konserwatywnej z okręgu wyborczego Berwick nadal swoje role operetkowe. Tak miała też rzecz z rolą jej w operetce „The beloved Vagabond", gdzie tekst roli pani Mabel Russell zmieniano kilkakrotnie tak, iż aktorka-posłanka zdenerwowała się siarczyście i oświadczyła, że „nie będzie grała".

Dyrekcja teatru nie przeraziła się zbytnio tą groźbą i oświadczyła, że odda rolę aktorce miss Briercliffe, która i tak miała grać tę rolę w czasie, kiedy miss Russell obradować będzie w parlamencie Narazie rzecz nie jest jeszcze zadecydowana, w każdym jednak razie budzi ona w sferach towarzyskich Londynu dużą sensację i zajmuje szpalty największych pism angielskich.

J. BURLA

ŻONA, KTÓREJ NIE ZNOSIŁ

POWIEŚĆ

Z hebrajskiego przełożył Dr. Jeremjasz Frenkel.

32 Ciąg dalszy

Usiedli z twarzą skierowaną na wschód, z tyłu zaś powiewał na nich lekki wietrzyk. Ch. Chajim skończył właśnie w tej chwili odmawianie całej Księgi psalmów i był w dobrym humorze.

Przed nimi stała na stoliku mała srebrna taca ze srebrnymi puharami, napełnionymi winem, i z owocami — poczęstunek dla gościa. Taca i puhary były robotą ojca Ch. Chajima. Na tacy — płaskorzeźba, wyobrażająca królowę Saby przed królem Salomonem. Salomon siedzi na tronie, królowa Saby stoi przed nim, a za nią — jej dworzanie i sługi w długim szeregu. Z własnych prac pokazał Ch. Chajim Daudowi wielki puhar srebrny: z jednej strony postać człowieka, który trzyma kielich i wychyla go do ust, dookoła zaś wiją się pędy, liście i grona winnorośli, a pod płaskorzeźbą wyryty jest napis: „Noach — i pił z wina".

Daud przyglądnął się tacy i puharowi i chwalił kunsztowną robotę.

— Mój pan ojciec — mówił Ch. Chajim — był wielkim mistrzem... Musieliśmy niestety dużo rzeczy sprzedać, mało co nam zostało. Jego praca to była praca Kiedy przyjechał król „Niemców" (cesarz austrjacki), kto wykonał podarunek, który ofiarowali mu Aszkenazim? — Ojciec wykonał. („Sefardim darowali mu mały „Sefer- Tora" w złoto- srebrnym futerale). Aszkenazim dali mu złoten zrobiony lichtarz srebrny — naokół zaś podstawy wyrzeźbił mój ojciec sceny z Pisma Świętego: przejście przez Morze Czerwone, walkę Jozuego z Amalekitami, przejście Izraelitów przez Jordan itp. Na środku lichtarza wyrył imię cesarza i datę. Kiedy cesarz otrzymał podarunek, zapytał się o mistrza, a kiedy go sprowadzono — uśmiechał się. Potem dał mu „niszan" (medal) — przechowany jest u nas. (Ma to nawet dla mnie pewne symboliczne znaczenie — innym razem opowiem ci.) Ojciec miał złote ręce A ja, co umiem, to od niego, a w młodym wieku nic przykładałem się do nauki... Co umiem — to z jego łaski. W młodych latach goniłem — za czem goniłem? Chciałem poznać „świat", zobaczyć coś nowego, zawsze lubiałem włóczyć się, wędrować... Byłem w Egipcie, w Stambule, we Wiedniu. Pół świata objechałem.

— A wydatki, pieniądze? Na to potrzebne pieniądze. —

— Mój ojciec był bogaty — po jego śmierci mój „los" pogorszył się Urodziłem się w konstelacji „wagi", kiedy on poszedł do góry — ja spadłem... tu powód. Także pierwsza żona moja była winna.. sprowadziłem ją ze Stambułu bardzo ją kochałem — ładna była — ale umarła. Teraz rozumiesz trochę tę rzecz... A moja druga żona — nie słyszałeś? To była „bestja" — wdawała się z Muzułmanami — pochodziła z Armenji A moja obecna żona — to wdowa po uczonym człowieku, bacznie uważałem, by się nie pomylić — wziąłem ją, chociaż wiedziałem, że nie ma przeznaczonego bogactwa — skromna jest i dobra — teraz też wszystko u mnie skromne i umiarkowane — dzięki Bogu i za to...

— Widziałeś tedy „świat", Ch. Chajim, — jak jeden z „Frankos", przyjeżdżających do nas?

— Dużo widziałem. We Wiedniu zabawiłem długo... więcej niż rok — chory byłem na astmę... Jeszcze teraz mam pozostałości z tej choroby — leżałem tam w szpitalu kilka miesięcy — i tam przytrafiła mi się rzecz niezwykła.. Dużo zastanawiałem się nad tem.. opowiem ci:

Idę sobie raz, w kapeluszu na głowie i z laską w ręce, wzdłuż ogrodu miejskiego, przepięknego ogrodu, z cygarem w ręce — nie miałem przy sobie zapałek Przechodzi ktoś z zapalonem cygarem w ręce — człowiek jak wszyscy ludzie, ładnie ubrany, nie ładniej jednak odemnie Powiadam do niego: „Bitte . bitte, mein Herr.. i chcę zapalić cygaro — zapaliłem, uchyliłem kapelusza, on swój także uchylił i poszlismy każdy swoją drogą. A przechodnie wpatrywali się we mnie i jakoś wyglądali zdziwieni.

— Co jest? — pytam się ich.

— Co jest? To „Kaiser!"

— Co mówicie? — Naprawdę?

— Tak.. tak . to był „Kaiser". — odrzekli mi.

To mi się zdarzyło — słowo daję I to nie drobnostka — jako jest napisane: „I będą królowie twymi piastunami".*) Zważ przytem, że to był ten sam cesarz, który odznaczył mego błp. ojca „niszanem" (medalem); ale dość tego

(C.d.n.)

*) Jezajasz 49, 23.

Rutenberg pracuje już w dolinie Jordanu

Roboty około realizacji planu Rutenberga

Z Jerozolimy donoszą nam: Jak wiadomo, rozpoczęły się już prace przygotowawcze około realizacji projektu Rutenberga. W pustynnej niemal okolicy, 20 minut drogi od kolonji żydowskiej „Geszer", tuż obok granicy celnej Transjordanji, założono obóz robotniczy. Wybudowano szereg namiotów, kilka drewnianych baraków, w których mieszka ponad 100 robotników i kilkudziesięciu urzędników. Cała okolica ożywiła się. Panuje silny ruch automobilowy. Fantazja orjentalnych ludzi snuje już legendy o tem, co powstanie na miejscu dzisiejszej pustyni, a Arabowie opowiadają już obecnie anegdoty o wielkich budowlach, które powstaną na brzegu Jordanu.

Narazie wykończono tylko prace przygotowawcze. Wybudowano obóz robotniczy, buduje się odgałęzienie toru kolejowego, kładzie się fundament dla motorów Diesla, które dostarczą prądu dla przyszłych prac. Rozpoczyna się budowę pierwszych domów. Powstanie tu 30 domów z betonu. Budowle te będą stanowiły domy mieszkalne dla robotników, którzy zamieszkają w tem miejscu na stałe. W pracach zatrudnionych jest wiele robotników z miast, a także z kolonij okolicznych, jak Geszer, Daganja A. i Daganja B. Nagogół znajduje się w obozie 200 robotników, w tem 15 kobiet zatrudnionych przy kuchniach. Zarząd zatrudnia także znaczną ilość robotników arabskich.

Obóz założono wedle wszelkich wymogów sanitarnych. Na miejscu znajduje się stacja lekarska, a naogół pod względem sanitarnym panuje w obozie wzorowy porządek. Zdrowotność wśród robotników jest niezła, choć w ostatnich czasach panowały tam silne upały, dochodzące do 43 stopni Celzjusza w cieniu. Pożywne jedzenie i normalne życie chroną robotników przed febrą. Wszystkie prace rozdziela robotnikom tamtejszy komitet robotniczy. Stosunki między zarządem a organizacją robotników są dobre. Minimalna płaca wynosi 30 piastrów dziennie, z tego 14 trzeba przeznaczyć na żywność. Narazie wszystko jest prowizoryczne. Za dwa miesiące praca ma się wydatnie powiększyć, rozpocznie się wówczas robota około stworzenia kanału, który będzie stanowił nowe łożysko dla Jordanu. Kanał ten będzie przechodził około kolonji Geszer.

Bezrobotni palestyńscy otrzymali zatrudnienie od rządu palestyńskiego

W ostatnich dniach zmniejszyło się znacznie bezrobocie wśród robotników żydowskich. Z Hajfy wysłano 260 robotników do robót budowlanych w dolinie Jezreel. Ponadto 80 robotników otrzymało zatrudnienie nad rzeką Kiszon. Ogółem przy pracach, kierowanych przez Keren Kajemeth nad regulacją Kiszonu zatrudnionych jest 300 robotników. Pozatem wysłano w ostatnich czasach 300 robotników do pracy około nawodnienia Nahalal i Nuris. Zasiłki dla bezrobotnych zostały zupełnie znie sione. Wśród robotników, którzy otrzymali obecnie zatrudnienie, znajduje się wiele takich, którzy już od roku nie pracowali, ani przez jeden dzień. Nastrój wśród robotników uległ znacznej poprawie. W Tyberjadzie otrzymali robotnicy żydowscy prace rządowe około osuszenia bagien. Prace te muszą być ukończone przed okresem deszczów, dlatego istnieje nadzieja, że liczba robotników zatrudnionych przy niej będzie stale wzrastać. Koszta jej wyniosą 2.300 funtów szterlingów. Przy obejmowaniu wszystkich prac, pośredniczy organizacja robotnicza. Po rokowaniach między rządowym departamentem robót publicznych w Hajfie, a organizacją robotniczą podjęła się grupa stolarzy żydowskich wybudowania 60 baraków z pośród 100, jakie rząd buduje dla mieszkańców Sychem, którzy padli ofiarą trzęsienia ziemi w Palestynie.

Eksperci Jewish Agency w Palestynie

Niedawno odbyła się w Jerozolimie wspólna narada komisji ekspertów Jewish Agency z prof. Meadem i Lippmanem na czele, jakoteż przedstawicielami centrali rolniczej (Merkaz Chaclai) organizacji robotniczej. Omawiano sprawy, dotyczące rolnictwa w Palestynie. Omawiano sprawę pracy samodzielnej, wprowadzonej w rolnictwie i zasadniczego sprzeciwiania się zatrudnieniu jakichkolwiekbądź robotników najemnych przy pracach rolniczych. Dr Wohlmann, członek komisji ekspertów, studjuje głównie instytucje robotnicze i zwiedził już szereg kolonij robotniczych.

Robotnicy żydowscy w Ameryce dla robotników palestyńskich

Chicago. ŻAT. Odbyła się tu konferencja robotników żydowskich, w której uczestniczyło przeszło 100 delegatów z różnych związków zawodowych w Chicago oraz w szeregu miast Stanów zachodnich i środkowych. Konferencję powitali przedstawiciele federacji robotniczej w Chicago, partji socjalistycznej i inn. Konferencja m. in. uchwaliła przystąpić do akcji celem zebrania 50.000 dolarów na rzecz żydowskich instytucyj robotniczych w Palestynie.

—o—

Egipt nie udziela wizy obywatelom polskim

Interpelacja pos. Hellera i tow.

Poseł Heller i tow. z Koła Żydowskiego wnieśli ostatnio do p. Ministra Spraw Zagranicznych interpelację w sprawie nieuzasadnionych utrudnień wizowych, czynionych obywatelom polskim przez konsulaty egipskie. Interpelacja opiewa:

„Obywatelom polskim, którzy w swych podróżach do Palestyny lub z Palestyny mają przejeżdżać przez terytorjum Egiptu od dłuższego czasu konsulowie egipscy zupełnie bezpodstawnie odmawiają wizy przejazdowej.

Konsul egipski w Jerozolimie wyjaśnia w takich wypadkach, że ma zakaz dawania takich wiz obywatelom polskim bez każdorazowego pozwolenia władzy centralnej w Kairze.

Władze centralne zaś pozwolenia tego nie udzielają, a gdy ostatnio kilku bardzo poważnych obywateli polskich, przebywających obecnie w Palestynie, zwróciło się telegraficznie do Kairu po pozwolenie — otrzymali nieuzasadnioną odmowę.

Ponieważ to stanowisko władz egipskich narusza honor i interesa obywateli i Państwa Polskiego i utrudnia rozwój stosunków gospodarczych między Polską a Palestyną — podpisani zapytują Pana Ministra Spraw Zagranicznych:

1) czy ten wypadek jest Mu znany?

2) czy zamierza poczynić odpowiednie kroki u władz egipskich, celem usunięcia tego stanu rzeczy w przyszłości?

Jak się traktuje państwa, które dopuszczają agitację antysemicką?

Bern. (ŻAT.). Wpływowy dziennik berneński „Bund", zamieścił artykuł w sprawie ostatnich wypadków w Konstantynopolu w związku z zamordowaniem Żydówki Elsy Niego, które wywołały w Turcji wzmożoną falę antysemityzmu. Jak donosi dziennik szwajcarski, Żydzi kategorycznie zaprzeczają temu, jakoby z ich strony miały miejsce jakiekolwiek wystąpienia antytureckie. Dziennik szwajcarski potępia prześladowania, na które narażeni są obecnie Żydzi tureccy i w końcu dodaje: „Należy mocno wątpić czy zaostrzenie tego konfliktu leży w interesie Turcji, gdy równocześnie skarży się ona na brak zainteresowania, które zdradza kapitał międzynarodowy dla jakichkolwiek inwestycyj w Turcji.

Ze sfer żydowskich wskazują na tę okoliczność, że Sir Adam Block, który w imieniu wierzycieli angielskich prowadził w Konstantynopolu rokowania w sprawie długów tureckich nagle opuścił Turcję oświadczając ostentacyjnie, że daleko jest jeszcze do zawarcia porozumienia zarówno w tej jak również w innych sprawach.

Fakt powyższy komentowany jest jako ostrzeżenie kapitału finansowego pod adresem Turcji.

Uczeni żydowscy na międzynarodowym kongresie psychologicznym

Wiedeń. (ŻAT). Udział badaczy żydowskich w międzynarodowym Kongresie psychologji indywidualnej jest tak znaczny, że pisma antysemickie ochrzciły, że jest to „żydowski kongres". Inicjatorem i głównym kierownikiem prac tego kongresu jest znany w świecie naukowym psycholog **Dr. Alfred Adler**. Cenne referaty naukowe wygłosili Dr. Gorstman (rodem ze Lwowa), pani Lazarsfeld, Dr Edmund Schlesinger, Dr. Weksburg, Dr. Lukatsch i inni.

Kongres zajmował się również zagadnieniami praktyczno- wychowawczemi oraz zastosowaniem w pedagogice metod psychologji indywidualnej. Zagadnieniom tym poświęcony był referat Dr. Adlera.

—o—

PLAN ROZBUDOWY TEL AWIWU. W czasopiśmie urzędowem zamieszczono obwieszczenie, że Centralna Komisja Nadzorcza nad rozbudową miast zatwierdziła plany rozbudowy Tel Awiwu. Plany te dostępne są dla publiczności w magistracie, Tel Awiwu. Jeśli w okresie przepisanym osoby zainteresowane nie zgłoszą sprzeciwów, wówczas projekty rozbudowy Tel Awiwu uzyskają moc prawną.

JESZCZE JEDNA BÓŻNICA PRZEKSZTAŁCONA W KLUB ROBOTNICZY. Po dłuższej walce między religijnymi Żydami a wolnomyślicielami jeden z trzech beth- hamidraszów w miasteczku Kutelno w okręgu żytomierskim przekształcono w klub robotniczy, gdzie mieścić się będą różne placówki oświatowe robotników

ZGON PRZYWÓDCY „LIBERALNEGO" ŻYDOSTWA. W Berlinie zmarł przeżywszy lat 70, jeden z przywódców żydostwa „liberalnego" w Niemczech, radca Leo Lilienthal. Zmarły był w ciągu wielu lat radcą prawnym gminy żydowskiej w Berlinie oraz członkiem prezydjum związku gmin żydowskich w Prusiech.

„MISS COLUMBIA" ZAOPATRZONA W „MEZUZĘ". Do Nowego Jorku przybyła małżonka pilota- miljonera Charles Levin'a. W rozmowie z przedstawicielem Ż. A. T.-nej pani Levine wyraziła nadzieję, że mąż jej szczęśliwie powróci do Ameryki, gdyż aeroplan jego jest opatrzony w „mezuzę". Aczkolwiek małżonek jej nie jest przesądnym, to jednak wierzy, że „mezuza" chroni go od nieszczęść.

50-LETNI JUBILEUSZ SEMINARJUM RABINICZNEGO W BUDAPESZCIE. Przewodniczącym zarządu seminarjum rabinicznego im. Franciszka Józefa w Budapeszcie obrany został radca dworu Franciszek Szekely. Zarząd uchwalił urządzić uroczysty obchód 50-letniego jubileuszu istnienia seminarjum.

AKCJA NA KEREN HAJESSOD W ZELANDJI. Akcja na rzecz KerenHajessodu, którą dr. Goldstein prowadzi w Nowej Zelandji, cieszy się wielkiem powodzeniem. W mieście Auckland zebrano 3000 funtów. Dr. Goldstein odwiedził również szereg innych miast, jak Wellington, Christchurch oraz Dugedin.

Aczkolwiek w Dugedinie mieszka zaledwie 20 rodzin żydowskich to jednak w mieście tem zebrano 800 funtów na rzecz Keren Hajessodu. We wszystkich miastach dr. Goldstein witany jest oficjalnie przez władze miejscowe.

PROTEST PRZECIW PRZEŚLADOWANIOM SJONISTÓW W ROSJI. W Toronto odbyła się 6-ta konferencja młodzieży „Poalej Zion" w St. Zjednoczonych oraz w Kanadzie. Wśród innych rezolucji konferencja przyjęła rezolucję, protestującą przeciwko prześladowaniu organizacji „Poalej- Zion" w Rosji Sowieckiej.

Wesoły kącik

OCH, CI KREWNI!

— Ach, wielmożny panie — woła żebrak — jestem całkiem obcy w tem mieście, nie mam żadnych znajomych, żadnych krewnych!

— To bądźcie szczęśliwi! — odpowiada pan Meier i idzie dalej.

NIEFORTUNNY KOMPLIMENT.

— Niech łaskawa pani kupi ten kapelusz, wygląda pani w nim przynajmniej o dwadzieścia lat młodziej.

— Ale ja skończyłam przecie dopiero dwadzieścia lat.

WYZNANIE MIMOWOLI.

Pewna wdowa kazała wyryć na nagrobku męża następujące słowa:

„Spoczywaj w spokoju — aż się znowu spotkamy".

W kalejdoskopie prasy

Melancholijne morały. — Endecja broni parlamentaryzmu u konserwatystów. — „Robotnik" o kwestji żydowskiej.

P. Stroński („Warszawianka") kończy swój artykuł, zatytułowany melancholijnie „Na złej drodze", niemniej melancholijną maksymą:

Złą doradczynią jest żądza władzy wyłącznej. Ona stwarza jałowe tarcia z innymi uprawnionymi czynnikami władzy zamiast współdziałania, ona własną władzą wyłączną przez od osobnienie czyni niepewną, ona odtrąca społeczeństwo, które jest źródłem wszelkiej trwałej siły. Nikt jeszcze w dziejach długo tą drogą iść nie zdołał.

Słuszne i mądre słowa! Szkoda tylko, że przypominają się one akurat wtedy, gdy się jest — od władzy odsuniętym!

Zjazd w Dzikowie bardzo niepokoi endecję. Jako patentowana obrończyni... parlamentaryzmu, stawia endecja walkę swą o utrzymanie wpływów w kołach konserwatywnych na plat formie właśnie obrony — parlamentaryzmu w Polsce. P. Koskowski („Kurjer Warszawski") poucza sprytnie konserwatystów, że konserwatyzm

musi się sprzeciwiać wszelkiej myśli przekształceń, do których społeczeństwo nie jest przygotowane i które natrafiłyby zatem na opór, wprowadzający do społeczeństwa niebezpieczne fermenty.

Stąd wynika, że pp. konserwatyści powinni strzec parlamentaryzmu, jako tej wartości, która jest, przeciw — — ? Przeciw obecnemu rządowi?

Dość mętna kazuistyka, dowodząca tylko, na jakie bezdroża zaprowadziła stronnictwa polskie — od endecji do PPS — obecna sytuacja wewnętrzna.

W „Robotniku" wraca p. Roman Dąbrowski do kwetji żydowskiej. Po skonstatowaniu, że Żydzi są narodem i po stereotypowem zbagatelizowaniu Palestyny, powiada autor:

Uważam, iż realną (dla PPS) może być tylko współpraca z „Bundem" — w przyszłość „Poalej Sjon", łączącego ideę palestyńską z idea socjalistyczną, osobiście nie wierzę. Traktując element żydowski ze stanowiska państwa, jako składnik naszych mniejszości narodowych, musimy, w imię zasad demokracji, żądać **dania Żydom w praktyce tych praw, jakie dotąd, w znacznym stopniu, w teorji, daje im konstytucja.** W Polsce demokratycznej **nie mogą się dzielić obywatele na obywateli pierwszej i drugiej klasy.** Swobodny rozwój narodowościowy, religijny i kulturalny winien być Żydom w całej pełni zapewniony. Kwestja autonomii narodowościowej jest kwestią wymagającą dyskusji i wytworzenia odpowiednich warunków.

Kwestję żydowska ocenia się przeważnie w Polsce ze stanowiska anty lub filo-semityzmu. Czas byłby na inną ocenę, **na ocenę kwestji żydowskiej ze stanowiska idei demokracji stanowi ska czysto rzeczowego!**

Na taką ocenę, jak sądzę, winien się zdobyć, bez trudu, każdy członek Polskiej Partji Socjali stycznej!

(b)

System, który wstydem okrywa Polskę
wobec cywilizowanego świata
Kiedyż ulegnie zmianie demoralizujący system paszportowy?!

„Kurjer Czerwony" zamieszcza następujące aż nadto słuszne uwagi:

Po smutnej pamięci latach 1924—25 pozostał nam jeszcze jeden nieusunięty dotychczas przeżytek: demoralizujący system opłat paszportowych.

Naiwnie pojęta obrona bilansu płatniczego podyktowała wprowadzenie 500-zł opłaty za paszport zagraniczny.

Było to zarządzenie całkowicie chybione, bo ruch osobowy w bilansie płatniczym odgrywa wogóle drugorzędną rolę i podlega zupełnie swoistym fluktuacjom.

Jeżeli pobyt w uzdrowiskach zagranicznych kalkuluje się taniej, niż w krajowych — jak to miało miejsce w 1924 r. — żadne przepisy nie powstrzymają fali wyjeżdżających.

Jeżeli przeciwnie taniej jest w Polsce — jak obecnie — ciążenie do wyjazdów zagranicę słabnie i zamyka się w granicach normalnych.

Natomiast przecinanie policyjne stosunków z zagranicą dla kraju, który musi się wiele bardzo nauczyć, aby innym dorównać, należy nazwać szkodliwem zaślepieniem.

Jest rażącą niekonsekwencją popierać eksport polski i starać się o kapitały zagraniczne dla rozwoju gospodarstwa polskiego, a jednocześnie zamykać granicę przed obywatelem polskim.

Budżet tegoroczny przewiduje wpływ z opłat paszportowych w wysokości 5,717.000 zł. Jest to suma stanowczo znikoma wobec dotkliwego skrępowania wolności osobistej, jakie przy obecnym systemie każdy odczuwać musi.

Obok 8.000 paszportów normalnych przewidzianych jest na rok bieżący 18.000 ulgowych. Proszę pomyśleć ile protekcyj, rekomendacyj, świadectw lekarskich i świadectw ubóstwa ob ciąży z tej racji sumienia uczciwych zresztą ludzi. Jakby umyślnie stworzona pokusa i okazja do nadużyć i fałszów.

Wśród wielu trosk p. ministra skarbu sprawa paszportowa nie będzie zapewne najważniejsza. Ale jeżeli zechce jej poświęcić chwilę czasu i zastanowienia, nie wątpimy, że męską decyzją zerwie z systemem, który wstydem okrywa Polskę wobec całego cywilizowanego świata.

Program stacyj radjofonicznych

Sobota, 24 września.

Kraków (422 m) 17,15—18,35 Transmisja z Warszawy. 18,40—19 Rozmaitości. 19—19,25 Pogadanka dla rodziców i wychowawców: p. T. Sysło; „Zabawy i zabawki dziecięce". 19,30—19,55 Odczyt pt. Przegląd polityki zagranicznej wygł. Dr J. Reguła, 20—20,30 Komunikaty, od 20,30 Transmisja z Warszawy. 22,30—23,30 Trans. koncertu z restauracji „Pavillon".

Warszawa (1111 m) 12 i 15 Komunikaty, 13,15 Koncert (wyj. z oper i pieśni), 18,50—19,15 Radjokronika. 19,35—20 Odczyt pt. Leczenie światłem 20,30 Koncert (m. in. kuplety) 22 Komunikaty.

Poznań (280,4 m) 13 Giełda. 13,15 Koncert ork wojsk. 17,30 Koncert z kawiarni. 20,30—22 Wieczór operetkowy. 22,30—24 muzyka taneczna.

Berlin (483,9 m) 17—18,30 Koncert kameralny, 20 „Sahara" słuchowisko W. Mehringa oraz kuplety i piosenki. 22,30—0,30 Muzyka taneczna.

Stuttgart (379,7 m) 15 i 20 Koncerty. 21,10 Pieśni szwajcarskie i muzyka fortepianowa. 22 Kabaret muzyczno literacki.

Królewiec (329,7 m) 21,15 Wesoły wieczór muzyczny.

Langenberg (468,8 m) 13,10—14,30 Koncert 17,30 Chór kameralny. 20,15—22,45 Wieczór wesoły, do 01 Muzyka taneczna.

ZE SPORTU

— PREZYDJUM ŻYD. TOW. GIMNASTYCZNEGO W KRAKOWIE komunikuje, że kursy gimnastyki dla dzieci, uczenic, uczniów, pań i panów rozpoczną się dnia 1 października br. Wpisy przyjmuje się w Żyd. Towarzystwie Gimnastycznem, Skawińska l. 2 dnia 28 i 29 września br. od godz. 8—9 wiecz. oraz 2-go października br. od godz. 11—1 przedpoł. 2413x

* * *

CRACOVIA—MAKKABI. W niedzielę 25 bm. odbędą się na boisku Makkabi zawody o mistrz. kl. A, KZOPN między KS. Cracovią a ŻKS. Makkabi. Zawody powyższe będące clou sezonu fotbalowego, wzbudziły wielkie zainteresowanie wśród sportowców Krakowa po ostatnich wynikach Cracovii z Pogonią we Lwowie 0:0, z BAC (wicemistrzem Austrji) 4:3, przyczem Cracovia dowiodła, że znajduje się obecnie w bardzo wysokiej formie. Drużyna Cracovii wystąpi w swym najlepszym składzie, albowiem nie wyjeżdża do Król. Huty na otwarcie tamtejszego stadjonu sportowego z powodu odłożenia przyjazdu Prezydent Rzpltej,

Początek punkt. o godz. 3'30 pop., poprzedzą zawody Cracovia II—Makkabi II o godz. 2 pop.

* * *

— **WYSCIGI KOLARSKIE O NARAMIENNIK MIASTA KRAKOWA** z rozgrywkami kwalifikacyjnemi do Olimpjady z udziałem najlepszych jeźdźców wszystkich klubów okręgu krakowskiego, odbędą się w niedzielę dnia 25 bm. o godz. 2.45 popołudniu, na torze kolarskim K. S. „Cracovia" u wylotu ul. Wolskiej. Wyścigi ze względu na doskonałą formę biorących w nich udział zawodników, zapowiadają się bardzo interesująco.

* * *

POLSKI ZWIĄZEK NARCIARSKI komunikuje, iż w dniu 25 bm. o godz. 9-tej rano w lokalu dworca tatrzańskiego w Zakopanem odbędzie się otwarcie narciarskiego ośrodka olimpijskiego.

Jak brzmi list premiera Piłsudskiego do marszałka Sejmu?

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 23 9. Sin. Jak już doniosłem (zob. tel. na str. 2 — Red.) marsz. Piłsudski zakwestjonował w liście do marszałka Sejmu prawomocność uchylenia dekretu prasowego przez Sejm.

List p. premiera brzmi:

Do p. marszałka Sejmu Rzeczypospolitej w Warszawie! Odpowiadając na pismo z dnia 20 9. 1927 liczba 5109 zawiadamiające, że w dniu 19/9 1927 Sejm zgodnie z artykułem 44 ustępu ostatniego Konstytucji, powziął uchwałę, uchylającą na podstawie tego przepisu rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 10 maja o prawie prasowem oraz rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 10/5, mieniające niektóre postanowienia ustaw karnych o rozpowszechnianiu nieprawdziwych wiadomości i o zniewagach (Dziennik Ustaw nr. 45 pozycja 398 i 399) mam zaszczyt w porozumieniu z ministrem sprawiedliwości zakomunikować co następuje:

Powyższe uchylenie nie ma podstawy konstytucyjnej, w szczególności nie zostało powzięte zgodnie z artykułem 44 ustęp ostatni konstytucji, ponieważ przepis ten nie uprawnia Sejmu do uchylenia rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej mocą ustawy w formie uproszczonej w drodze zwykłej uchwały sejmowej. Sejm może uchylić rozporządzenie mające moc ustawy tylko nowym aktem ustawodawczym, z zachowaniem postanowień artykułu 35 Konstytucji, tak samo jak w wypadkach określających uprawnienie Sejmu w artykule 3, ustęp 3 i w artykule 49, ustęp 2, jak to już w Sejmie w zakresie art. 34 Konstytucji stosowano, wydając ustawę z dnia 15 grudnia 1926 (Dziennik Ustaw nr 128 poz. 755).

Nadmieniam również, że uchylenie ustawy uchwałą jest niedopuszczalne jeszcze i z tego względu, że na podstawie obowiązujących przepisów prawnych uchylenie sejmowe nie może być ogłaszane w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej. W tym stanie prawnym rozporządzenie wymienione na wstępie nie traci mocy obowiązującej. Prezes Rady ministrów: Piłsudski.

* * *

Zaznaczyć należy, że art. 44 Konstytucji brzmi:

„Rozporządzenia (scil. Prezydenta Rzeczypospolitej) tracą moc obowiązującą, jeżeli nie zostaną złożone Sejmowi w ciągu dni 14 po najbliższem posiedzeniu Sejmu lub jeżeli po złożeniu ich Sejmowi zostaną przez Sejm uchylone".

Wynika z tego jasno, że Konstytucja nie określa w jakiej formie ma się odbyć uchylenie dekretu: czy drogą uchwały czy też specjalnej ustawy. Czyli, że uchwała Sejmu wystarcza już do uchylenia dekretu.

Co się tyczy ogłoszenia uchwały Sejmu w „Dzienniku Ustaw", przypomnieć należy, że precedens taki istnieje. Mianowicie 28 czerwca 1923 Sejm na wniosek pos. Dąbskiego powziął uchwałę, w której stwierdził, że marsz. Józef Piłsudski jako Naczelnik Państwa i Naczelny Wódz zasłużył się dobrze Ojczyźnie. Uchwała ta (nie ustawa) została opublikowana w Dzienniku Ustaw z r. 1923 w numerze 67 poz. 620. Uchwała to podpisana jest przez ówczesnego prezydenta Wojciechowskiego i kontrasygnowana przez ówczesnego premiera Witosa i ministra spraw wewnętrznych Kiernika.

Obecnie więc też nie zachodziła przeszkoda w ogłoszeniu uchwały Sejmu, uchylającej dekret prasowy w „Dzienniku Ustaw".

Straszliwa katastrofa samolotu pasażerskiego w Niemczech

Zginął pilot i sześciu pasażerów. — Wśród zabitych - ambasador niemiecki w Nowym Jorku, hr. Maltzan

(Telegram własny „Nowego Dziennika")

Berlin, 23 9. (T) Samolot pasażerski niemieckiej „Hanzy powietrznej", kursujący na linji Lipsk—Monachium, uległ dziś straszliwej katastrofie. Samolot ten oddaliwszy się po starcie zaledwie o kilometr od lotniska w Lipsku, runął z olbrzymią siłą z wysokości 100 metrów i zarył się głęboko w ziemię. Wszyscy pasażerowie w liczbie 6 ponieśli śmierć na miejscu. Wśród pasażerów znajdował się ambasador niemiecki w Nowym Jorku hr. Maltzan i kierownik komunikacyjny niemieckiej Hanzy lotniczej, Armin. Ja śledztwo wykazało, aparat lotniczy, w szczególności motor był przed startem gruntownie zbadany i funkcjonował wtedy bez zarzutu. Przypuszczają więc, że katastrofa była wynikiem zbrodniczego sabotażu.

Hr. Maltzan, który tragicznie zginął podczas dzisiejszej katastrofy, był jednym z najzdolniejszych dyplomatów niemieckich. Był bliskim współpracownikiem Rathenaua w okresie zawarcia traktatu w Rapallo.

Wiadomość o katastrofie rozeszła się lotem błyskawicy po Berlinie, wywierając przygnębiające wrażenie. Prezydent republiki Hindenburg wysłał na ręce wdowy ambasadora Maltzana, która na lotnisku w Monachium oczekiwała swego małżonka, telegram z wyrazami głębokiego współczucia.

Samolot, który uległ katastrofie prowadził pilot Scharlette, jeden z najlepszych lotników niemieckich, który miał za sobą setki tysięcy kilometrów lotu.

Po zwycięstwie Tunney'a

Przebieg decydującej walki

Chicago. 23. 9. PAT. Wczoraj o godz. 22.10 na arenie Sordlersfield w obecności z górą 150 tysięcy widzów odbył się zapowiedziany oddawna mecz między Tunney'em a Dempsey'em. Cztery pierwsze rundy zakończone zostały wyraźną przewagą Tunney'a. Dempsey walczył bardzo ostrożnie, poruszając się niespodziewanie wolno. W 4-tej rundzie Dempsey otrzymuje ostrzeżeniem arbitra z powodu uciekania sie do „Corps-a-corps". W 5 i 6 rundzie ujawnia się dość znaczna przewaga Dempseya. W 7-mej rundzie Dempsey zadaje Tunney'owi jeden po drugim dwa gwałtowne ciosy, od których Tunney wali się na ziemię lecz po 9 sekundach powsta[illegible] runde nie daje [illegible] nikomu. Po 9-tej rundzie z prawego oka Dempseya broczy obficie krew. W 10-tej rundzie przechodzi do gwałtownego ataku, zadając Dempsey'owi niezliczone ciosy, pod którymi cała twarz Dempseya krwawi, knout-out wydaje się nieuniknio ny. Po zakończeniu 10-tej rundy sędziowie jednogłośnie przyznali Tunney'owi zwycięstwo na punkty.

Dempsey protestuje

(Telegram własny „Nowego Dziennika")

Chicago, 23 9. (D) Dempsey wniósł protest przeciwko orzeczeniu sędziów o jego przegranej powołując się na to, że nieprawidłowo został „wyliczony".

Nowy klub sejmowy: „Selrob"

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 23 9. Sin. Posłowie Kozicki, Makówka, Czuczmaj oraz sen. Pasternak, którzy zostali wykluczeni z klubu ukraińskiego przesłali zawiadomienie do marszałka Sejmu, że otworzyli klub parlamentarny „Selrob".

Strajk urzędników Banku Dyskontowego trwa

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 23 9. Sin. Sytuacja strajkowa w Banku Dyskontowym nie uległa żadnej zmianie. Celem zlikwidowania strajku przybył do Warszawy prezes Credit-Anstaltu dyrektor Ehrenberg. Prezes Banku Polskiego p. Karpiński zainteresował się sprawą bytu pracowników Banku Dyskontowego i interwenjował u dyrekcji Warszawskiego Banku dyskontowego. Dziś został aresztowany jeden ze strejkujących urzędników, który tylko na chwilę wszedł do banku. Został jednak po godzinie zwolniony.

Stresemann podpisał klauzulę rozjemczą trybunału haskiego

(Telegram własny „Nowego Dziennika")

Genewa, 23 9. (D) Dr Stresemann podpisał dziś fakultatywną klauzulę rozjemczą trybunału haskiego zgodnie z zapowiedzią, uczynioną przez niego przed kilku dniami w Genewie.

Dowódcy legjonu amerykańskiego

u „starego tygrysa"

Paryż, 23 9 PAT. Dzisiaj przedpołudniem Clemenceau przyjął gen. Pershinga, komendanta legjonu Savage'a i innych wybitnych członków legjonu amerykańskiego. Podczas wizyty panował nastrój nadzwyczaj serdeczny i wzruszający. Clemnceauowi ofiarowano wiązankę kwiatów ze wstęgami o barwach narodowych francuskich. Gen. Pershing oświadczył mu, że wygląda młodziej niż kiedyindziej.

Clemenceau widocznie wzruszony oświadczył, iż Francja nie zapomni nigdy o pomocy udzielonej sojusznikom przez Amerykę podczas wielkiej wojny i wyraził żal, że poważny wiek nie pozwoli mu już na udanie się do Ameryki.

KRONIKA TELEGRAFICZNA

— (D) Sesja Zgromadzenia Ligi Narodów ma się zakończyć we wtorek wieczór. We środę oczekiwany jest Dr. Stresemann w Berlinie.

— (D) Na koniec października zapowiedziana jest wizyta kanclerza Marksa i Dra Stresemanna we Wiedniu.

— (D) W Paryżu krążą pogłoski, że w najbliższych dniach ma wybuchnąć powstanie przeciwko dyktaturze Hiszpanji.

— Z Rzymu donoszą, że Mussolini zabronił nazywania jego imieniem placów i ulic na całym obszarze Włoch.

— (D) Z Angory donoszą: Koennecke odleci stąd jutro popołudniu do Basry.

— (D) Z Pekinu nadeszła wiadomość, że posłowie Czechosłowacji i Belgji, w chwili gdy opuszczali razem budynek rządowy, zostali doszczętnie obrabowani przez bandytów. Ściągnięto z nich nawet ubranie.

Szczątki szkieletów i przedmioty z przed 7.000 lat

Ciekawe wykopaliska na Jawie

Na Jawie dokonali przed niedawnym czasem ciekawych wykopalisk przedhistorycznych. Dr Van Es i Dr Stein-Callenfels. Wykopaliska przeprowadzone w grocie skalnej ujawniły szczątki szkieletów ludzkich i kości ludzi, którzy żyli przed 7.000 lat o czem świadczyć mogą prymitywne przedmioty i „sprzęty" znalezione w grocie Zarówno szkielety, jak i przedmioty, są podobnie doskonale utrzymane.

Z GIEŁDY

Giełda krakowska

Giełda krakowska z dnia 23 bm.: Akcje mocne. Transakcje liczne. Ruch ożywiony.

Notowania oficjalne: Małopolski 0.20. Bank Polski 141, Zarobkowy 83, Tohan 12.10, Zieleniewski 19.60, Pocisk 1.75, Parowozy 1, 1.01, Górka 61, 63.50, Azot 1.60, 1.65, Chybie 5.75, 5.85, Piasecki 16.

Notowania nieoficjalne: Cegielski 40, Polska nafta 33—35, Lokomotywy 1.50, Nitrat 0.25, Dolarówka 60.50—60.

Waluty i dewizy bez zmiany.

Giełda płodów rolniczych w Krakowie z dnia 23 bm. Ceny za 100 kg — parytet Kraków. Pszenica czerw. i żółta kraj. dwor. 75/76 59·50 59·50, pszenica targowa 77/77 50·50—51·50, żyto dworskie kraj. 70/71 42·00—43·00, żyto targowe 64/65 —·— —·—, jęczmień do siewu 00·00—00·00, jęczmień na krupy —·00—00·00 kukurudza rumuńska 00·00—00·00 kukurudza Cinquantino —·— — —·—, siano słodkie 11·00 — 12·00 siano średnie 9·00—10·00, słoma długa 6·50—7·00, słoma mierzwa luzem 4·50—5·00, ziemniaki stołowe 9·00—10·— mąka pszenna okr. krak. wym. 45 proc. Nr. 85·00—86·00 mąka pszenna okr. krak. wym. 50 proc. 83·00—84·00 mąka pszenna okr. krak. wym. 70 proc. 70,00—71·00 mąka pszenna z młyn. kong. Nr 0000— 82·00—83·00 mąka pszenna z młyn. kong. krysztalowa 85·00—86·0 mąka żytnia okr. krak. wymiału 60 proc. 64·00—64.50 mąka żytnia okr. pozn. wymiału 65 proc. 64·00—65·00 otręby żytnie 22·00—23·00. otręby pszenne 22·00—23·00 pęcak zwyczajny 60 proc. —·00— —·00, pęcak okrągły —·00 — —·00, sielanka jęczmienna —·00— —·00, kasza jaglana krajowa —·00— —·00, kasza jaglana zagraniczna 94·00—95·00. kasza tatar. cała 95—100 kasza tatar. łamana —·— —·—, kasza tarnopolska 00·00—00·00 ryż Burma II. 88·00— 89·00.

Tendencja ogólna: utrzymana. Żyto do siewu poszukiwane, dowozy słabe.

Giełda warszawska

Warszawa 23 bm. (PAT.) **Giełda waluty**

Dolary 8·91. sprz. 8·93. kup. 8·89.
Belgia —·— —·—, —·—.
Holandja 358 60. sprz. 359·50. kup. 357 70
Londyn 43·52 sprz. 43·64. kup. 43·41
N. Jork 8·9 sprz. 8·95. kup. 8·91
Paryż 35·08. sprz. 35·17 kup. 34 99

Praga 26·51 sprz. 26·57 kup. 26·45.
Szwajcarja 172·47, sprz. 172·90. kup. 172·04
Włochy 48·78. 48·90. 48·66.
Wiedeń 126·10. kup. 126·41. sprz. 125·79

Warszawa, 23. 9 PAT. Akcje: Bank dyskont 133.50, Bank przem. lwowski 105, **Bank Polski 141, 140, 140.25, Bank zachodni 22, Bank zw. sp. zarobk. 87, 86.50, 87, Stąporków 15, Estrem 10, Elektrownia Dąbrowa 79, 73, Czersk 1.05,** Częstocice 3.20, Gosławice 73, Michałów 0.63, Cukier 5.10, 5.20, Firley 54, Węgiel 98.75, 97.75, Nobel 49, 49.50, Fitzner 6.25, Lilpop 30.75, 31.25, 31, Modrzejów 9.10, 9, Norblin 210, 207, Ostrowiec 97, 96, Pocisk 2, 2.25, 2.20, Rudzki 59, 59.25, Ursus 15.25, 15.75, Starachowice 66, 67, 66.75, Żyrardów 18.25, 18.50, Borkowscy 3.40, Spirytus 32, Żegluga 0.45, Dolarówka 59.20. 5 proc. konwersyjna 61, 10 proc. pożyczka kolejowa 102.50.

Giełda poznańska

Poznań, dnia 23 b. m. (PAT) Żyto nowe 38·50 39·50 pszenica 46·50—47·50 — Jęczmień 33·00—35·00 — Jęczmień browarniany 39·00—41·00 — Owies 31·25 — 33·25 — Mąka żytnia 65% 58·50 60·00 — Mąka żytnia 70% 57·00 58·50 — Mąka pszenna 65% 72·50 74·00 — Ospa pszenna 00·00—00·00 — ospa żytnia 00·00—00·00 — ziemniaki stołowe 5·90 — 6·12 ziemniaki gorzelniane 4·80 — 5·00, gorczyca —·00——.00 Rzepka 00·00—00·00 — Groch Viktorja —·— —·—
Tendencja usposobienie spokojne.

Giełda lwowska

Lwów, 23. 9. Giełda akcyjna. 4 proc. listy zastawne Banku Hipotecznego 51.50. Chodorów 150, Niemojowski 155, Zieleniewski 19.60, Kurs akcyj nieco mocniejszy przy silniejszym popycie. Obroty naogół średnie. Bank Przemysłowy 0.9, Ćmielów w zaofiarowaniu 0.40. Tendencja zwyżkowa, usposobienie żywsze.

Giełda wiedeńska

Wiedeń d. 23 b. m. (P. A. T.). **Dewizy.** Amsterdam 283·75, Belgrad 14·46, Berlin 168·70 Bruksela 98·57, Budapeszt 123·85 Kopenhaga 189·55 Londyn 34·45, Madryt 123·20, Medjolan 38·60, Nowy Jork 707·85, Oslo 186·67, Paryż 27·77. Praga 20·97 Sofja 5·10, Sztokholm 190·40, Warszawa 79·06—79·34 Zurych 136·47, **Amerykanskie 704·90, niemieckie 168·35 angielskie —·—, polskie 79 02** 79·42 szwajcarskie 136·15 czeskie 20·94, Węgierskie 123·75.

Akcje: Zieleniewski 15.50. Silesja 0 28, Fanto 8·26, Gal. karpaty 29·05, Galicja 91·10 Siersza 4 76 Bank małopolski —·— Bank Hip. 0 75. Tepege —.—

Giełda zurychska

Zurych, 23. 9 PAT. Paryż 20.35, Londyn 25.23 3/4, Nowy Jork 5.18 21/32, **Belgja 72.22 i pół, Włochy 28.27 i pół, Hiszpanja 90.30, Holandja 207.85, Berlin 123.62 i pół, Wiedeń 73.10, Sztokholm 139.50, Oslo 136.80, Kopenhaga 138.90, Sofja 3.75, Praga 15.37, Warszawa 58, Budapeszt 90.70, Białogród 9.13, Ateny 6.90, Konstantynopol 2.64, Bukareszt 3.22, Helsingfors 13.07.**

Giełda nowojorska

Nowy Jork, 23. 9 (AW). **Warszawa 11.20, Londyn 486 5/8, Paryż 392 3/8, Wiedeń 14.10, Praga 296 i pół, Włochy 545 1/4, Belgja 13.93, Budapeszt 17.51, Szwajcarja 19.28 i pół, Helsingfors 252, Sofja 72, Holandja 60.08 i pół, Oslo 26.38, Kopenhaga 26.78, Sztokholm 26.89, Hiszpanja 17.45, Tokio 46.72, Bukareszt 62, Berlin 23.83, Belgrad 175. Tendencja utrzymana.**

Angielskie zakupy zboża w Rosji

Moskwa. 23. 9. PAT. Przybyli tu przedstawiciele kilku angielskich towarzystw zbożowych, oraz jednego towarzystwa okrętowego, celem rozpoczęcia rokowań w sprawie zakupu zboża.

DROBNE OGŁOSZENIA

POTRZEBNA zdolna ekspedjentka, kwalifikowana siła: Manheimer, Rynek 9, Pasaż. 2378 x

FIRANKI od najtańszych do najwykwintniejszych, — story od 15 zł. — kapy od 35 zł. — trzyczęściowe od 20 zł. — poleca WYTWÓRNIA FIRANEK, Podgórze, ul. Traugutta 15 (przecznica Małego Rynku), II. piętro. 462 x

POKÓJ FRONTOWY dla jednej lub dwóch panienek, z osobnem wejściem, z utrzymaniem lub bez, do wynajęcia. Zgłoszenia pod „Stradom" do Adm. „N. Dziennika". 2359 x

CHCESZ OTRZYMAĆ POSADĘ? Musisz ukończyć kursa fachowe korespondencyjne prof. Sekułowicza, Warszawa, Żórawia 42. Kursa wyuczają listownie: buchalterji, rachunkowości kupieckiej, korespondencji handlowej, stenografji, nauk handlu, prawa, kaligrafji, pisania na maszynach. Po ukończeniu świadectwo. — ŻĄDAJCIE PROSPEKTÓW! 1501x

KAPELUSZE męskie krajowe i zagraniczne, poleca: Antoni Jarosz, Kraków, Sławkowska 24. 1083 g

URZĘDNIK administracyjny — magazynier rutynowany w branży samochodowej z dobremi poleceniami i kaucją będzie zaraz przyjęty. — Zgłoszenia listowne tylko sił poważnych do biura „Prasa" Kraków, Karmelicka 16, pod „Zaufany".

DYSTYNGOWANA dama udziela lekcyj franc., niem., gramatyki, stenografji oraz konwersacji. Zgłoszenia: Weitzman, Krakowska 39, III. piętro. 1078 g

EKSPEDJENTKI z branży jedwabnej i bławatnej poszukuje firma: M. L. Abraham, Grodzka 32. Zgłoszenia osobiste w niedzielę dnia 25 b. m. między godz. 2—3 po południu, ul. Zacisze 10. 2395 x

KAPELUSZE DAMSKIE poleca najtaniej: Beno Raab, Rynek Główny 12 (w sieni). 2396 ar

WE WIEDNIU przyjmie inteligentna rodzina 2-ch studentów lub studentki, tylko z dobrej rodziny, z pełnem utrzymaniem. Osobny pokój, łazienka, telefon, fortepian, oraz rodzicielska opieka. Zgłoszenia: Dr. Rubin Schwager, adwokat w Złoczowie, lub Sternberg, Wien VIII. Florianigasse 51/IX. 2397 x

SZUKAM agenta do interesu bławatnego na raty. Zgłoszenia do Adm. „N. Dziennika" pod „A." 1087 g

DO WYNAJĘCIA duży magazyn suterenowy, około 4 metry wysoki, przy ul. Florjańskiej. Bliższa wiadomość w kancelarji adwokackiej, ul. Św. Marka 23, I. piętro. 1085 g

POKÓJ z utrzymaniem dla inteligentnych dwóch pań lub panów do wynajęcia: Grabowskiego 13, I. p. na lewo, przecznica Karmelickiej. 1086 g

KWIATY SZTUCZNE, abażury lalki artystyczne, oraz wszelkie prace zdobnicze na tkaninach, drzewie, metalach i skórze wykonuje oraz udziela lekcyj: Atelier Przemysłu Artystycznego, Kraków, ul. Dietlowska 81. 1084 g

POKÓJ na biuro, skład i 2 piwnice w tej samej realności, w śródmieściu, do wynajęcia. Zgłoszenia: pod „Biuro" do Biura ogłoszeń, Sienna 12. 2394

PODGÓRZE I OKOLICA! Za parę groszy dziennie możecie mile spędzić wieczory jesienne, zapisując się do nowo otwartej wypożyczalni książek „Kultura", Podgórze, Rynek gł. 12. Ostatnie nowości powieściowe, polskie, niemieckie, francuskie. Zniżki do kin. Dla P. T. Urzędników i Młodzieży szkolnej bez kaucji. 2382 er

EKSPEDJENTKĘ zdolną przyjmie Dom Szwajcarskich Haftów, Grodzka 14. 2383

OPASKI brzuszne na ciążę, poporodowe gumowe, oraz lecznicze poleca: Pracownia gorsetów J. Orschützer, Kraków, Grodzka 32, w podwórzu. 2388

Ostrzeżenie!

Cech przemysłowy Kuśnierzy w Krakowie ostrzega P. T. Publiczność przed oddawaniem jakichkolwiek robót kuśnierskich w ręce niepowołane i to: krawcom, kuśnierzom pokątnym i t. p. Roboty, oddane powyższym, będą narażone na skonfiskowanie, a właściciele tychże na niepożądane nieprzyjemności.

Od dnia dzisiejszego będą chodziły lotne organa Magistrackie i Cechowe komisje, które powyższego będą ściśle przestrzegały.

Wydział Cechu Kuśnierzy w Krakowie.

2387 ar

Generalny Przedstawiciel:
Szymon Goldstein, Kraków, XXII., Józefińska 30. — Telefon 3389.

„DYWAN"

Tkalnia dywanów kilimów KRAKÓW-PODGÓRZE SW. KINGI 9 linja tram. 3 poleca DYWANY I KILIMY bezkonkurencyjnie tanio. Klinika dla naprawy dywanów perskich i kilimów.

ZAKOPANE

Pensjonat „SWIT" pod zarządem: Heleny Oderbergowej gruntownie odnowiony (ciepła i zimna woda w pokojach) poleca pokoje słoneczne z tarasami po cenach bardzo zniżonych

PAN!

Gdy zamierza zakupić najpewniejsze i najlepsze na całym świecie prezerwatywy, powinien niezwłocznie zażądać 4 wzory wraz z zaim. cennikiem za Zł 1·60 w znaczkach. Tuzin Zł 4, 6, 9 i 12 wysyłka poczt. zupełnie dyskretnie.

Perfumerja S. FEDER Lwów, Sykstuska L. 7 (dom własny)

DO WYDZIERŻAWIENIA

z dniem 1 grudnia 1927 parowy tartak dwugatrowy w pobliżu stacji w Muszynie należący do masy konkursowej firmy „Muszyńska Spółka Tartakowa Enoch i Drenger w Muszynie". 2398 x

Bliższych informacyj udziela zarządca masy, na którego ręce wnosić należy oferty najdalej do dnia 10 listopada 1927

Zarządca masy:
Dr. Roman Nehmer, adwokat w Żywcu.

TALESY-טליתים

wełniane i jedwabne w wielkim wyborze po cenach konkurencyjnych do nabycia w księgarni Arona Fausta Kraków, Krakowska 13

ZAWIADOMIENIE.

Niniejszem mamy zaszczyt zawiadomić naszych Szan. Odbiorców, iż rozpoczęliśmy znowu sprzedaż naszych wyrobów cukrowniczych w przedwojennej jakości pod dawną firmą: 1088

Hochschüler-Bauminger ul. Krakowska L. 21.

Tylko dla odsprzedawców!

LATARKI ELEKTRYCZNE, BATERJE oraz wszelkie instrumenta muzyczne i przybory do tychże poleca najtaniej Hurtownia instrumentów muzycznych Bracia FEIGENBAUM Kraków, ul. Meiselsa 5. Na żądanie wysyłamy cenniki.

2311er

Obwieszczenie.

UCHWAŁĄ Sądu okręg. w Jaśle z 9 maja 1927. Firm. 19/27 zarządzono rozwiązanie Towarzystwa eskontowego i handlowego w Dukli, Stow. zarej. z ogr. odpowiedzialnością. — Jako likwidator wzywam wierzycieli do zgłoszenia swych roszczeń w przeciągu roku od dnia ogłoszenia. Likwidator:

Dr. Samuel Landau, adwokat w Dukli.

Dukla, dnia 15 września 1927. 1044 g

DYWANY

linoleum, ceraty, firanki, kapy, kołdry i chodniki 2363 er

M. HALPERN Kraków, Poselska 18 Udogodnienia przy kupnie

L. 6633/1927

M. U. P.

Miejski Urząd Poboru Opłat i Podatków Pośrednich, jako zarządzający Rzeźnią Miejską, w imieniu Gminy miasta Krakowa rozpisuje niniejszem

PUBLICZNY PRZETARG

na wykonanie robót: a) murarskich,
b) ciesielskich,
c) pokrycia dachów,
d) betonowych

związanych z powiększeniem chłodni przy Rzeźni Miejskiej w Krakowie.

Uprawnieni przedsiębiorcy budowlani mogą oglądać i podpisać plany budowy, oraz otrzymywać formularze ofertowe począwszy od dnia 26 września br. w Biurze technicznem powyż wspomnianego Urzędu, ul. Kopernika L. 1. I. p., drzwi Nr. 18 w godzinach urzędowych między 10—12 przedpoł.

Oferty należy składać w temże biurze do dnia 4-go października br. godz. 12 w południe, poczem odbędzie się publiczne otwarcie ofert w kancelarji Naczelnika Miejskiego Urzędu Poboru Opłat i Podatków Pośrednich, parter, drzwi Nr. 2.

Do oferty należy dołączyć kwit na złożone w Kasie M. U. P. wadjum w wysokości najmniej 2% oferowanej kwoty w gotówce, papierach wartościowych lub liście gwarancyjnym jednego z banków krakowskich.

Naczelnik Miejskiego Urzędu Poboru Opłat i Podatków Pośrednich.

Kraków, dnia 22 września 1927 r. 2400sa

Wydawca: Za Spółkę Wyd. „Nowy Dziennik": Zygmunt Hochwald. — Redaktor naczelny: Dr. Wilhelm Berkelhammer. — Redaktor odpowiedzialny: Zygfryd Moses. — Nowa Drukarnia Dziennikowa, Kraków, Orzeszkowej 7, pod zarządem Maksymiljana Feldmana.